

Online diensten van Microsoft en Privacy

Bijna alle scholen in Nederland nemen de producten en online diensten – zoals Office 365 E3 - van Microsoft af via APS IT-diensten (voor de po-sector) en SLBdiensten (voor de vo-sector). Bij de raden en beide diensten wordt regelmatig de vraag gesteld in hoeverre de dienstverlening van Microsoft past in het de kader van het Convenant ‘Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy 2.0’.

Alhoewel de online diensten strikt genomen niet vallen onder de definitie van ‘digitaal onderwijsmiddel’ van het Convenant wil Microsoft wel aansluiten bij de intentie van het convenant. Het zal echter geen gebruik maken van de model bewerkersovereenkomst. Microsoft hanteert een internationaal privacy beleid en heeft voor haar online diensten algemene ‘Online Service Terms / Voorwaarden voor Online Diensten’ waarin onder andere privacy waarborgen zijn opgenomen. Microsoft geeft daarom aan dat zij niet zonder meer aanvullende convenanten of specifieke bindende voorwaarden kan ondertekenen vanuit de grote variëteit van sectoren, segmenten, belangengroepen, industrieën en organisaties onder haar klanten.

Microsoft heeft wel een analyse gemaakt in hoeverre de ‘voorwaarden voor online diensten’ (VOD) overeenkomen met de afspraken uit het convenant en de modelbewerkersovereenkomst.

Deze analyse van Microsoft is door de sectorraden (ondersteund door Kennisnet), APS IT-diensten en SLBdiensten beoordeeld. In de bijlage 1 is per artikel uit het convenant en modelbewerkersovereenkomst onderzocht of Microsoft de zelfde garanties en waarborgen biedt. In de kolom ‘opmerkingen APS IT-diensten, SLBdiensten PO-Raad en VO-raad’ staan de bevindingen van deze partijen. Hiermee willen de sectorraden, APS IT-diensten en SLBdiensten de schoolbesturen als verantwoordelijke helpen bij de keuze of zij akkoord kunnen gaan met de voorwaarden van Microsoft.

De algemene conclusie van de raden en diensten is dat de ‘voorwaarden voor online diensten’ van Microsoft het schoolbestuur goede waarborgen bieden voor de zorgvuldige omgang met leerlinggegevens. Deze juridische voorwaarden zijn grotendeels gelijk aan de afspraken en randvoorwaarden die volgen uit het convenant en de modelbewerkersovereenkomst. Aandachtspunten hierbij zijn de controleerbaarheid van de genomen beveiligingsmaatregelen door Microsoft, en het inschakelen van sub-bewerkers door Microsoft.

Alhoewel aan deze analyse veel zorg en aandacht is besteed, ontslaat dit de bestuurder niet van zijn verantwoordelijkheid om eigenstandig een beslissing te nemen over de Voorwaarden Online Diensten Office 365 E3. De PO-Raad en VO-raad aanvaarden geen aansprakelijkheid voor het gebruik van de analyse en deze toelichting.

¹ ‘Microsoft online diensten en het convenant “Digitale onderwijsmiddelen en privacy” en de bijbehorende modelbewerkersovereenkomst’

Enkele belangrijke punten uit de analyse

- Met betrekking tot beveiliging, voldoet Microsoft aan internationale beveiligingsnormen en -certificeringen. Externe auditors controleren regelmatig of Microsoft daar aan voldoet. Gebruikers kunnen via het Microsoft Trustcenter inzage krijgen in deze onderzoeken. Daarmee biedt Microsoft inzage in haar beveiligingsmaatregelen. Gezien de schaalgrootte van de dienstverlening, heeft Microsoft er alle belang bij om haar informatiebeveiliging goed op orde te hebben, en daarbij rekening te houden met alle recente technologische ontwikkelingen. In tegenstelling tot de model-bewerkersovereenkomst, krijgen scholen geen mogelijkheid om zelf een audit uit te laten voeren. Alhoewel dit wellicht voor een internationaal opererend bedrijf als Microsoft begrijpelijk is, voldoet Microsoft op dit punt niet aan de afspraken van het convenant.
- Microsoft is gevestigd in de Verenigde Staten. Om volgens de Nederlandse en Europese privacywetgeving gegevens te mogen uitwisselen met landen buiten Europa, zijn er aanvullende afspraken en maatregelen nodig. De 'voorwaarden voor online diensten' bevatten de juridisch verplichte 'standaard contract clausules'. Deze clausules zijn opgesteld door de Europese Commissie. Met het akkoord gaan met de voorwaarden, zijn deze clausules automatisch van toepassing. Hiermee voldoet het opslaan van gegevens bij Microsoft (in de Verenigde Staten) aan de wet.
- Microsoft maakt bij haar online diensten gebruik van andere bedrijven: onderaannemers. Als deze bedrijven toegang krijgen tot persoonsgegevens van klanten, is er sprake van een sub-bewerker. Microsoft geeft informatie over de door ingeschakelde sub-bewerkers. Bij wijzigingen daarin informeert Microsoft de gebruikers. Indien gebruikers daar niet mee akkoord gaan, kan de overeenkomst met Microsoft ontbonden worden.
- Bewaartermijnen en de vernietiging van gegevens na beëindiging van de overeenkomst met Microsoft, is juridisch geregeld. Anders dan er in het convenant is geregeld, ligt de verantwoordelijkheid voor het krijgen van een bevestiging hiervan bij de scholen.